[2018] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 763

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ. ਐਮ. ਰਮੇਸ਼

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਡ ਕੇਸ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 11 ਆਫ 2017

ਨਾਲ

(ਆਈ.ਏ. ਨੰ. 132315/2017 – ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ/ਨਿਰਦੇਸ਼)

17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2018

[ਮਦਨ ਬੀ ਲੋਕੁਰ, ਕੁਰੀਅਨ ਜੋਸਫ ਅਤੇ

ਦੀਪਕ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ (ਭਰਤੀ) ਨਿਯਮ, 1954 ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ, 2011- ਨਿਯਮ 8 ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ (ਆਈ. ਪੀ. ਐੱਸ.) ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ (ਐੱਲ. ਸੀ. ਈ.) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ - ਪ੍ਰੀਖਿਆ 20.05.2012 ਤੋਂ 22.05.2012 ਤੱਕ ਹੋਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਐਲਾਨੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਐਲ. ਸੀ. ਈ. ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ 2018 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ - ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ - ਐਲ. ਸੀ. ਈ. ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ, ਪੱਖਪਾਤੀ ਜਾਂ ਤਿੱਖੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਉਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ - ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ 35 ਸਾਲ ਜਾਂ 36 ਸਾਲ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ 5 ਸਾਲ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਆਈਪੀਐਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ-ਸਰਕਾਰ ਨੇ 35 ਸਾਲ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਜੋ ਵੀ ਇਹ ਹੁੰਦਾ, ਹਾਰ ਗਿਆ ਸੀ-ਜੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਹੁੰਦੀ ਜਿੱਥੇ 2013 ਅਤੇ 2018 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਈਪੀਐਸ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਐਲਸੀਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ-ਐਲਸੀਈ ਨੂੰ ਆਈਪੀਐਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱ ਰਾਹੀਂ ਇੰਡਕਸ਼ਨ

ਐਲਸੀਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ-ਆਈਪੀਐਸ ਵਿੱਚ ਲਾਭ, ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ-ਐਲਸੀਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਨੀਤੀ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਹੈ-ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ (ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ) ਨਿਯਮ, 1988- ਨਿਯਮ.3-ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ.

ਸਰਵਿਸ ਲਾਅ-ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਈ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ (ਐੱਲ. ਸੀ. ਈ.) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। - - ਪ੍ਰੀਖਿਆ 20.05.2012 ਤੋਂ 22.05.2012 ਤੱਕ ਹੋਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। - - ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ - ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਤੀਜੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਯੋਗ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ 1. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ (ਐੱਲਸੀਈ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਐਲਾਨੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਯੋਗ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਫਰਜ਼ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 15,16] [772-ਜੀ-ਐੱਚ; 773-ਏ-ਬੀ]

2. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਐਲਸੀਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ 35 ਸਾਲ ਜਾਂ 36 ਸਾਲ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ 5 ਸਾਲ ਵੱਡੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ।

ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸੰਗਠਨ, ਪਰ ਆਈ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਸੀ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ 35 ਸਾਲ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਹੁਣ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20,21] [774-ਡੀ, ਐਫ-ਜੀ]

3. ਜੇ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ 2013 ਅਤੇ 2018 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਈਪੀਐਸ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਐਲਸੀਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਆਈ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਨੋਬਲ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 22] [774- ਐੱਚ; 775-ਜੀ-ਐੱਚ]

4. ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਗਿਣਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐੱਲ. ਸੀ. ਈ. ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਘਾਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ। ਆਈ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਵਿੱਚ ਜੇ ਕੋਈ ਲਾਭ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 23] [775-ਬੀ-ਸੀ, ਡੀ-ਈ]

5. ਐਲ. ਸੀ. ਈ. ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ, ਪੱਖਪਾਤੀ, ਮਨਘੜਤ ਜਾਂ ਬਦਨੀਤੀ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 24,25] [775-ਈ-ਜੀ]

ਜੈ ਸਿੰਘ ਦਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (1993) 2 ਵਾਧੂ. ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 600: [1992] 3 ਵਾਧੂ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 816; ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ ਪਟਨਾ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ (2016) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 313: [2016] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 806; ਸ਼ੰਕਰਸਨ ਦਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1991) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 47: [1991] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 567-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1992] 3 ਸਪਲ. SCR 816 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੈਰਾ 14

[2016] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 806 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੈਰਾ 14

[1991] 2 ਐਸਸੀਆਰ 567 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੈਰਾ 16

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੇਸ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2017 ਦੇ 11

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਏ (1)

ਨਾਲ

ਟੀ. ਸੀ. (ਸੀ) 2017 ਦੇ ਨੰਬਰ 12, 13, 16-20, 46, 268, 48, 50 ਅਤੇ 49

ਟੀ. ਸੀ. (ਸੀ) ਨੰ. 2017 ਦੇ 23 ਦੇ ਨਾਲ ।. ਏ. ਨੰ. 2017 ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ 108931.

ਆਰ. ਵੈਂਕਟਰਾਮਣੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਯੋਤੀ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡ., ਅਨੀਤਾ ਸ਼ੇਨੋਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਵਿਗਨੇਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਮਿਆ ਰਾਜ, ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਰਾਜਨ, ਅਮਨਦੀਪ ਜੋਸ਼ੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੈਸ਼੍ਰੀ ਨਰਸਿਮਹਨ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਗੌਤਮ, ਮਹੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਪਦਮਨਾ ਕੁਮਾਰ ਐਸ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਊਸ਼ਾ ਨੰਦਿਨੀ ਵੀ., ਐਡ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਭਾ ਦੱਤਾ ਮਖੀਜਾ, ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਦਵੇ, ਸੀਨੀਅਰ. ਐਡ., ਮਿਸ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀਆ, ਟੀ. ਏ. ਖਾਨ, ਮਿਸ ਰਸ਼ਮੀ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਬੀ. ਵੀ. ਬਲਰਾਮਦਾਸ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਯਜੁਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੈਸ਼, ਸੁਸ਼ਮਾ ਸੂਰੀ, ਨਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਿਕ ਵਰਧਮਾਨ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਆਕਾਸ਼ ਮਹਾਪਾਤਰਾ, ਉਮੰਗ ਰਾਜ ਗੁਪਤਾ, ਮਨੋਜ ਜੋਸ਼ੀ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਗੌਤਮ, ਕਰਨ ਦਿਓ ਬਘੇਲ, ਦੇਵਿਕ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਲਿਤਾ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿਨਹਾ, ਰਾਕੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਹੁਆ ਸਿਨਹਾ, ਨਵਲੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਬਰੂਆ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਦੀਪਾਕ ਗੁਪਤਾ ਜੇ. 1. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 20.05.2012 ਤੋਂ 22.05.2012 ਤੱਕ ਹੋਈ ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਐਲਸੀਈ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਆਈਪੀਐਸ') ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

2. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ, ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਰਤੀ ਦੇ ਆਮ ਢੰਗਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਵ ਸਲਾਨਾ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਰਾਹੀਂ ਆਈਪੀਐਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ, ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਤੀਜਾ ਤਰੀਕਾ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਸੀਡੀਆਰ. ਐਮ. ਰਮੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ।

[ਦੀਪਕ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.]

ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗ ਸਨ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 45 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਲਸੀਈ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 65 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ 7 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ (ਭਰਤੀ) ਨਿਯਮ, 1954 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਐਲ. ਸੀ. ਈ. ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ, ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੈਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐੱਲ. ਸੀ. ਈ. ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਲ. ਸੀ. ਈ. ਨੂੰ ਬਿੰਦੂ (ਬੀ) ਹੇਠਾਂ (ਏ) ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ (ਸੀ) ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ 8, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਐੱਲ. ਸੀ. ਈ. ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ' ਤੇ ਸੰਘ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਯੂ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਸੀ.') ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਆਈ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ (ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ) ਨਿਯਮ, 1988 ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸਾਲ ਉਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਐਲ. ਸੀ. ਈ. ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵਾਂਗ ਉਸੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸੇ ਸਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀਃ

1. ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ
2. ਐੱਲ. ਸੀ. ਈ. ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ
3. ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰੀ

3. ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ (ਭਰਤੀ) ਸੋਧ ਨਿਯਮ, 2011 ਦਾ ਸੰਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

“1. Xxx xxx xxx

2. 2. ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ (ਭਰਤੀ) ਨਿਯਮ, 1954 (ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਖੰਡ (ਅ) ਲਈ ਨਿਯਮ 4 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤਃ

“(ਬੀ) ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ;

(ਸੀ) ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ।

Xxx xxx xxx

3.ਮੁੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 7 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ:

"8. ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ (1) ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਲਈ ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ' ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) xxx xxx xxx”

4. ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਯੂਪੀਐੱਸਸੀ ਨੇ 10.03.2012 ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਐੱਲਸੀਈ ਰਾਹੀਂ ਆਈਪੀਐੱਸ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਐਲਾਨੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ।

5. ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਡਬਲਿਊ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰ. 2012 ਦੀ 1610 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਜ਼ਕਾਤ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਐਲ. ਸੀ. ਈ. ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. ਸੀ. ਰਾਹੀਂ ਆਮ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਆਈ. ਪੀ. ਐਸ. ਦੀ ਭਰਤੀ ਵਧਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐੱਲਸੀਈ ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇੱਕ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਕਿ ਯੂ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੋਧ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਸੋਧ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜਾਂ ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਲਪ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਯੂਪੀਐੱਸਸੀ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਰਧ ਸੈਨਿਕ ਬਲਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਲਪ ਸਨ।

6. ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2012 ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 27.08.2012 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕੇ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ' ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ।

7. ਅਸਾਮ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੁੱਝ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਕੈਟ') ਗੁਹਾਟੀ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ 2012 ਦੀ ਓ.ਏ ਨੰ.112 ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਲਸੀਈ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ' ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਸੋਧ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਵਾਜਬ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ 35 ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 45 ਸਾਲ ਸੀ। ਕੈਟ ਨੇ ਆਪਣੇ 14.09.2012 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ 2011 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸਾਮ-ਮੇਘਾਲਿਆ ਸੰਯੁਕਤ ਕਾਡਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੁਚਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਕੈਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 2012 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ. 4880 ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਐਲ. ਸੀ. ਈ. ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਕੁੱਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2012 ਦਾ 5337 ਕੈਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕੈਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ।

8. ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਕਾਤ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲਾ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ

ਸ਼ਾਰਟ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਿਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. ਸਾਲ 2015 ਦੀ 272-287 ਅਤੇ 2017 ਦੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 1555 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਪਏ 17 ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 17 ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ 3 ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 14 ਤਬਾਦਲੇ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੇਸ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2017 ਦੇ 50 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਿਆ ਅਤੇ 12.12.2017 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨਃ

"ਸ੍ਰੀਮਾਨ। ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ 08.01.2018 ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਕਰੋ

ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇਹ ਯੂ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਣਾ।

10. 08.01.2018 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ, 12.01.2018 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ. ਕੇ. (ਐੱਸ.ਕੇ.) ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰਸਤੋਗੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਐਲਸੀਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਐੱਲਸੀਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਮੁੱਦੇ' ਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

11. ਐੱਲਸੀਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਲਸੀਈ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਆਈਪੀਐਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 30% ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਸਨ। ਇਸ ਦੀ ਸਾਲ-ਵਾਰ ਸਾਰਣੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

ਸਾਲ	ਅਧਿਕਾਰਤ ਤਾਕਤ	ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ	ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ	%
01.01.2012	3277	2536	741	22.61
01.01.2013	3277	2574	703	21.45
01.01.2014	3275	2617	658	20.09
01.01.2015	3293	2685	608	18.46
01.01.2016	3327	2744	583	17.52
01.01.2017	3356	2802	554	16.50
01.01.2018	3423	2887*	536*	15.65

*ਲਗਭਗ

12. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਭਾ ਦੱਤਾ ਮਖੀਜਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਾਲ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਆਈ. ਪੀ. ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਲਸੀਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ 35 ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਨਤੀਜਾ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ 40 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਚੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

13. ਐਲਸੀਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਦਵੇ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਕਤ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਰੱਦ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ

ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਲ. ਸੀ. ਈ. ਦੇ ਕੁਝ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਆਰ. ਵੈਂਕਟਰਾਮਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਉੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਉੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਯੂਪੀਐੱਸਸੀ ਨੂੰ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

14. ਪਹਿਲਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੈ ਸਿੰਘ ਦਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੂ. ਪੀ. ਐਸ. ਸੀ. ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਭਰਤੀ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਨੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ ਪਟਨਾ 2 ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

15. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਐਲਾਨੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਯੋਗ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

11993 ਸਪੋਰਟ (2) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 600

(2016) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 313

16. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਫਰਜ਼ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸ਼ੰਕਰਸਨ ਦਾਸਸ਼ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

17. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੋਪਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੋਪਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸੰਗਠਨ ਜਾਂ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੋਪਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

18. ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੱਖ ਹਮਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਸਫਲ ਪਾਏ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਮੀਦ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਾਗਰਿਕ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਐਲਾਨੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮਨਮਾਨੇ ਨਾ ਹੋਣ, ਜੋ ਮੰਦਭਾਗੇ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਮਨਘੜਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

19. ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਐੱਲਸੀਈ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਮਨਮਾਨਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ

3(1991) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 471

1. ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ;
2. ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 5 ਸਾਲ ਵੱਡੇ ਹੋਣਗੇ;
3. ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ
4. ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਜਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2012 ਤੋਂ 2018 ਦੌਰਾਨ ਐਲ. ਸੀ. ਈ. ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

20. ਸ੍ਰੀ ਦਵੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਵੈਂਕਟਰਾਮਣੀ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਧਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

21. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ 35 ਸਾਲ ਜਾਂ 36 ਸਾਲ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ 5 ਸਾਲ ਵੱਡੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਪਰ ਆਈ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ 5 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਸੀ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ 35 ਸਾਲ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਹੁਣ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

22. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਜੇ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ 2013 ਅਤੇ 2018 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਈ. ਪੀ. ਐਸ. ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਲ. ਸੀ. ਈ. ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਆਈਪੀਐਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਆਈ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਨੋਬਲ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

23. ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ, ਜਦੋਂ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੱਕ ਆਈਪੀਐੱਸ ਵਿੱਚ 30%

ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ 22.61 ਫੀਸਦੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਸਨ। 01.01.2018 ਤੱਕ, 15.65% ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਹੁਣ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਰਕਹੀਣ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐੱਲਸੀਈ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਘਾਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ। ਆਈ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਵਿੱਚ ਜੇ ਕੋਈ ਲਾਭ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਵੇਗਾ।

24. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਐਲਸੀਈ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਆਪਕ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

25. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਲ. ਸੀ. ਈ. ਰਾਹੀਂ ਆਈ. ਪੀ. ਐਸ. ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ, ਪੱਖਪਾਤੀ ਜਾਂ ਮਨਘੜਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਹੈ।

26. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਰੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ/ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ (ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ) ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਮਾਮਲੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Megha Tak

Advocate Megha Tak